

ОБЩИНСКИ ПРОГРАМИ ЗА ПРОМОЦИЯ, ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ - 2020 г.

I. Общинска програма "Аз успявам" - 2020 г.

Оздравителна програма за профилактика и рехабилитация на детско-юношеското наднормено тегло и свързаните с него заболявания сред децата.

Наблюдава се трайна тенденция към увеличаване на броя на децата с наднормено тегло и затлъстяване още от най-ранна възраст. Основна причина за тази тенденция е несъответствието между енергоприема и енергоразхода, следствие от застоялия начин на живот, неправилния режим на хранене и липсата на двигателна активност. Наднорменото тегло и затлъстяването са предпоставка за възникване на много заболявания в по-късна възраст – диабет, хипертонична болест, атеросклероза и др. Борбата с наднорменото тегло и затлъстяването трябва да започне в ранна детска възраст, чрез правилно хранене и движение.

Програмата е насочена към подобряване на здравния статус на децата от детските градини и яслите и учениците, акцентирайки върху здравословния начин на живот от ранна детска възраст, промяна на хранителните и двигателни навици.

През 2020 г. се планува обхващането до **200 деца** с наднормено тегло и съпътстващи проблеми.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И СПОРТНА МЕДИЦИНА 1 – ВАРНА“ ЕООД

Бюджет на програмата: 20 000 лв. - целево финансиране за изпълнение на Общинска програма "Аз успявам".

II. Общинска програма "Добър естетичен вид и комфорт чрез профилактика и лечение на гръбначните изкривявания" - 2020 г.

Оздравителна програма за профилактика и рехабилитация на децата с гръбначни изкривявания и деформации на гръдния кош.

Голям е броят на деца, които имат проблеми, свързани с изкривявания на гръбначния стълб. Причините за това състояние най-често са свързани с неправилна стойка и мускулен дисбаланс в тялото. Тенденцията, която се наблюдава сред подрастващите е снижаване на възрастта на децата с гръбначни изкривявания, деформации на гръдния кош и плоскостъпие. Липсата на занимания със спорт, тежките раници и седенето пред компютъра са основната причина за гръбначните изкривявания сред подрастващите.

Профилактиката трябва да започне докато децата са малки, от детските ясли и градини. Ранното откриване, правилната диагностика, адекватното лечение, подходящия активен двигателен режим могат да предотвратят неблагоприятните последици от тези заболявания.

През 2020 г. се планува обхващането до **300 деца** с гръбначни изкривявания и плоскостъпие.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И СПОРТНА МЕДИЦИНА 1 – ВАРНА“ ЕООД

Бюджет на програмата: 20 000 лв. - целево финансиране за изпълнение на Общинска програма "Добър естетичен вид и комфорт чрез профилактика и лечение на гръбначните изкривявания".

III. Общинска програма „Хипотерапия на деца с увреждания и проблеми в развитието“ - 2020 г.

Рехабилитационна програма за деца с увреждания и проблеми в развитието.

Целта на програмата е да се установят индивидуалните потребности на децата и в зависимост от тях да се изготви програма за хипотерапия под наблюдение на лекар, като заниманията се адаптират спрямо индивидуалния потенциал на всяко дете.

Хипотерапията е ефективна лечебна физкултура, при която основно средство е общуването на децата с коне и езда. Тя е предназначена за деца с увреждания. Световният

опит категорично доказва, че деца с увреждания и проблеми в развитието се повлияват добре от този вид терапия. Терапевтичната езда подобрява качеството им на живот, като ги извежда на открито, раздвижва ги и подобрява тяхното емоционално и физическо състояние, има силен положителен психологически ефект от общуването с конете.

През 2020 г. се планува обхващането до **60 деца** с увреждания и проблеми в развитието.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И СПОРТНА МЕДИЦИНА 1 – ВАРНА“ ЕООД

Бюджет на програмата: 25 000 лв. - целево финансиране за изпълнение на Общинска програма „Хипотерапия на деца с увреждания и проблеми с развитието“.

IV. Общинска програма "Скрининг на заболяванията на щитовидна жлеза" - 2020 г.

По данни от проведени проучвания на специалисти ендокринолози, всяка четвърта българка има проблем с щитовидната жлеза. Според тях, най-заstraшените възрастови групи са между 25 и 40-годишна възраст. Болестите на щитовидната жлеза са широко разпространени като до голяма степен оплакванията при тях могат да се свържат и с други заболявания, като началото на едно такова заболяване не е много демонстративно. Друг важен факт е това, че жените боледуват от 8 до 10 пъти по-често от мъжете. През последните години се забелязва устойчиво повишение на честотата на заболяванията на щитовидната жлеза, водещи до хормонална дисфункция, скъпоструващо и продължително лечение, инвалидизация и усложняване на други съпътстващи заболявания.

Скринингът, ранната диагноза и профилактиката са изключително важни при болестите на щитовидната жлеза.

През 2020 г. се планува обхващането до **1200 лица**.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от:

- СБАЛОЗ "МАРКО А. МАРКОВ" ЕООД – 9 000 лв., 300 лица;
- ДКЦ III ВАРНА ЕООД - 9 000 лв, 300 лица;
- ДКЦ I „ СВЕТА КЛИМЕНТИНА“ ЕООД - 9 000 лв, 300 лица;
- "ДКЦ 4 - ВАРНА" ЕООД – 9 000 лв, 300 лица.

Бюджет на програмата: 36 000 лв. - целево финансиране за изпълнение на Общинска програма "Скрининг на заболяванията на щитовидна жлеза".

V. Общинска програма "Профилактика на женското здраве" - 2020 г.

Профилактична програма за гинекологични ултразвукови прегледи, чрез трансвагинална ехография и консултация за ранна диагностика на заболявания на органите на малкия таз.

Трансвагиналната ултразвукова диагностика е основен скринингов метод за ранна диагностика на туморни заболявания на яйчниците. Изследването е много информативно при неясна болка в тазовите органи, крампи, нередовна или липсваща менструация, вагинално кървене и други симптоми.

През 2020 г. се планува обхващането до **400 жени** с оплаквания и симптоми за заболяване на органите в тазовата област.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: "СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА ПО АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ „ПРОФ. Д-Р Д. СТАМАТОВ - ВАРНА" ЕООД

Бюджет на програмата: 20 000 лв – целево финансиране за изпълнение на Общинска програма "Профилактика на женското здраве".

VI. Общинска програма "Скрининг на преканцерози на маточната шийка"-2020 г.

При скрининга на преканцерози на маточната шийка е предвидено да се извърши гинекологичен преглед и цитонамазка. Рискът от инвазивен рак на маточната шийка се намалява с до 90 % за жени, които редовно участват в организирани програми, при които се използват цитологично изследване. Девет от десет инвазивни ракови заболявания могат да бъдат предотвратени чрез ранен скрининг.

През 2020 г. се планува обхващането до **300 жени**.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от:

1. СБАЛОЗ "МАРКО А. МАРКОВ" ЕООД – 4 000 лв., 100 жени;
2. ДКЦ 2 „СВ. ИВ. РИЛСКИ" АСПАРУХОВО ЕООД – 4 000 лв., 100 жени;
3. ДКЦ III ВАРНА ЕООД – 4 000 лв., 100 жени

Бюджет на програмата: 12 000 лв. – целево финансиране за изпълнение на Общинска програма “Скрининг на преканцерози на маточната шийка”.

VII. Общинска програма “Скрининг на очните заболявания” - 2020 г.

Скрининговата програма е насочена към две целеви групи – деца до 18 годишна възраст и граждани над 55 годишна възраст, които все още не са диагностицирани с очно заболяване:

1. Скрининга на очните заболявания при деца до 18 г. има за цел осигуряване на ранно диагностициране на очните заболявания, което стои в основата на успешното им лечение и осигуряване на нормалното физическо, умствено и психическо развитие на децата. Ранното откриване на амблиопия, (заболяване nelечимо след определена възраст) и рефракционни отклонения /късогледство, далекогледство, астигматизъм/ и тяхното лечение, осигуряват нормалното развитие на очния апарат, което способства за пълноценното развитие на децата и включването им в учебния процес.

През 2020 г. се планува обхващането до **300 деца** на възраст до 18 г.

2. Скрининга на очните заболявания на граждани над 55 г. има за цел ранно откриване, профилактика и насочване за лечение на съдовите заболявания на ретината и макулната дегенерация, свързана с възрастта. В България, както и в другите европейски държави, се наблюдава тенденцията за застаряване на населението. Полиморбидността, която се асоциира с напредване на възрастта, включва и очна патология – зачестяват съдовите инциденти и макулната дегенерация, свързана с възрастта, а макулната дегенерация свързана с възрастта е водеща причина за необратима загуба на зрение и слепота за хората над 55 год. в Европа.

През 2020 г. се планува обхващането до **300 лица** на възраст над 55 г.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: “СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА ПО ОЧНИ БОЛЕСТИ ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ – ВАРНА” ЕООД

Бюджет на програмата: 30 000 лв. – целево финансиране за изпълнение на Общинска програма “Скрининг на очните заболявания”.

VIII. Общинска програма “Профилактика на рака на гърдата” -2020 г.

Програма е свързана с ранна диагностика и превенция на рака на гърдата.

В последните години в световен мащаб се наблюдава драстично увеличаване на заболяемостта от злокачествената болест. Годишно в България се регистрират около 3900 нови случая и все по-често заболелите са на възраст 30-35 години. Ракът на гърдата е на второ място, като причина за смъртност. Всяка година от това заболяване умират между 1300 и 1400 българки. Диагностициран в ранен стадий, ракът на гърдата е напълно лечим.

Целта на програмата е извършване на профилактично изследване с най-модерния апарат, единствен във Варна и втори в страната. Иновативният метод на изследване е напълно безвреден и позволява откриване на туморно образуване с много малки размери – под 3 мм. Изследването се извършва на принципа на термографския метод с течни кристали извеждащ информация в 45 образа. При необходимост ще се извършва и ехография и/ или мамография.

През 2020 г. се планува обхващането до **450 жени**.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: ДКЦ V „СВ. ЕКАТЕРИНА“ ЕООД – ГР. ВАРНА

Бюджет на програмата: 25 000 лв. – целево финансиране за изпълнение на Общинска програма “ Профилактика на рака на гърдата”.

IX. Общинска програма “Детско дентално здраве” - 2020 г.

Програма за превенция и профилактика на детското дентално здраве.

Световната здравна организация в своите стратегически документи подчертава нуждата от включване на програми за промоция на оралното здраве и профилактика на оралните заболявания. В европейски мащаб се отчита снижение на разпространението на зъбния кариес, като следствие от провеждащи се програми за профилактика на оралните заболявания.

В България към момента липсва ефективна профилактична програма на национално ниво по отношение профилактиката на оралните заболявания при децата. Ранното откриване на зъбния кариес, заболяванията на пародонта и зъбно-челюстните деформации, спестяват болката на детето и скъпоструващото стоматологично лечение при усложнения.

Една от целите на програмата е да се мотивират родителите да водят редовно децата си на зъболекар и да придобият знания и умения за опазване на тяхното орално здраве.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: „ДЕНТАЛЕН ЦЕНТЪР I - ВАРНА“ ЕООД.

Бюджет на програмата: 15 000 лв. – целево финансиране за изпълнение на Общинска програма “Детско дентално здраве”. През 2020 г. се планува обхващането до **700** деца.

X. Общинска програма „Ранно откриване, превенция и профилактика на усложненията от диабета – диабетно стъпало“ - 2020 г.

Диабетът е социално значимо заболяване и се класифицира в два основни типа – тип 1 и тип 2.

Много усложнения могат да бъдат свързани с диабета. Той нарушава сърдечно-съдовата система, засяга много области на тялото, като очите, бъбреците, нервната система и др. При част от хората с диабет, се развиват проблеми със стъпалата, свързани с болестта. Състоянието на т.н. диабетно стъпало се развива като комбинация от различни причини.

Консултирането на пациентите с повече от едно усложнение е затруднено, особено за тези с ортопедични оплаквания. Поради тази причина програмата ще предоставя комплексна грижа за лица с диабет, в това число здравно-образователни мероприятия, създаване на регистър и др.

През 2020 г. се планува обхващане до **135** лица болни от диабет.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: “ДКЦ 4 - Варна” ЕООД.

Бюджет на програмата: 10 000 лв. - целево финансиране за изпълнение на Общинска програма “Ранно откриване, превенция и профилактика на усложненията на диабета – диабетно стъпало”.

XI. Общинска програма „Профилактика на онкологични заболявания“ - 2020 г.

У нас има 200 000 души със злокачествени образувания. Всяка година се разкриват нови 26 000 случая, което е два пъти повече отпреди 20 години. Специалистите са категорични, че честотата на тези заболявания ще нараства. При мъжете най-често се среща ракът на белия дроб, следва този на кожата, простатата, стомаха, правото и дебелото черво. При жените най-характерен е ракът на гърдата, следван от рака на кожата и рака на тялото и шийката на матката. При всеки тумор има етап на т.н. локално (местно) развитие, когато той не е дал метастази. Лечебният ефект в този стадий е 100%. Не е така при напредналите в развитието си тумори. Лечението при тях е нискоефективно и изисква голям арсенал от лечебни подходи с голяма себестойност. Онколозите считат, че над 1/3 от злокачествените заболявания могат да бъдат предотвратени чрез профилактика.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от СБАЛОЗ “МАРКО А. МАРКОВ” ЕООД.

През 2020 г. се планува обхващане до **500** лица.

Бюджет на програмата: 20 000 лв. - целево финансиране за изпълнение на Общинска програма „Профилактика на онкологични заболявания”.

XII. Общинска програма “Психосоциална подкрепа на лица, зависими от психоактивни вещества” -2020 г.

Програма за провеждане на съпътстващи дейности към програмата за лечение с опиеви агонисти и агонисти-антагонисти на лица зависими към опиоиди.

Целта на програмата е предоставяне на индивидуални консултации от психиатър и психолог на лицата зависими от психоактивни вещества и техните близки, индивидуални консултации на родители/роднини, които имат притеснения, че близките им злоупотребяват с психоактивни вещества, индивидуални сеанси с бременни жени зависими към хероин, индивидуална психотерапия, групова психотерапия, семейна терапия за пациенти.

Провеждането на такива допълнителни мероприятия увеличава положителния ефект от лечението на зависими пациенти, което от своя страна е важно не само за тях, но и за техните семейства и близки.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: УМБАЛ „СВЕТА МАРИНА” ЕАД – гр. ВАРНА.

Бюджет на програмата: 75 000 лв. – целево финансиране за изпълнение на Общинска програма “Психосоциална подкрепа на лица, зависими от психоактивни вещества”.

XIII. Общинска програма "Зеленият двор на Варна" -2020 г.

Програма за ранно разпознаване на симптомите на отклонения във физическото, емоционалното и психо-моторното развитие на деца от 0-3 г. възраст, чрез модела на общуване „родители-деца-специалисти“.

Програмата е част от проекта на МУ „проф. д-р П. Стоянов“ – „Зеленият морски двор на Варна“ и дава възможност на децата за ранната им социализация - чрез срещи и общуване на различни нива – родители – деца - специалисти. Общуването с детето ще се извършва в присъствието на различни специалисти - педиатър, психолог, логопед, акушерка, медицинска сестра и др. Същите ще бъдат в помощ на родителите и децата чрез наблюдение, анализиране и експертно мнение. Чрез разпознаване на най-ранните симптоми за отклонение в дадена възрастова група, специалистите ще извършват целенасочена превенция на ранното детско развитие и при необходимост ще насочват към следващия етап – ранна детска интервенция.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ - ГР. ВАРНА, ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Бюджет на Общинска програма "Зеленият двор на Варна": 25 000 лв. – целево съфинансиране на част от проекта на МУ „проф. д-р П. Стоянов“ – „Зеленият морски двор на Варна“.

XIV. Общинска програма „Грижа за деца с диабет и редки заболявания“ - 2020 г.

Програмата е насочена към медицинските специалисти, педагози и родители и има за цел тяхното обучение и подпомагане при ежедневната им грижа за деца с диабет и редки заболявания в детски ясли, детски градини, училища и социални заведения.

Диабетът е едно от най-социално значимите заболявания на нашето съвремие. Благодарение на напредъка в медицината и грижите на специалистите, животът на хората с диабет е пълноценен.

С изпълнение на програмата в дългосрочен план ще се подобрят грижите за децата с диабет в детските, учебните и социалните заведения на територията на Община Варна. Родителите на деца с диабет няма да напускат работа, за да измерват нивата на кръвната глюкоза и поставят инсулин в детските яслите, детските градините, училищата и социалните заведения. Обучените медицински специалисти ще придобият допълнителни знания и увереност в ежедневната си работа с деца с диабет и редки ендокринни заболявания. Всичко това ще доведе до подобряване здравето, качеството на живот и самочувствието на децата с диабет, да се чувстват равнопоставени с всички останали деца.

Редките заболявания се дефинират като болести с честота под 5 на 10000 в общата популация. По същество, те са предимно генетични и засягат много по-често деца. Необходимо е децата с редки заболявания да се интегрират в детските, учебните и социалните заведения. Същевременно, за да е безопасна тази интеграция, медицинските специалисти трябва да придобият познания за грижата за всяко конкретно дете/диагноза, което е невъзможно без подкрепа от тесните специалисти в тази област.

През 2020 г. се планува обхващането до **100 деца** с диабет или редки ендокринни заболявания.

Изпълнението на програмата ще се осъществява от: Варненско дружество по детска ендокринология.

Бюджет на програмата: 16 000 лв. – целево финансиране за изпълнение на Общинска програма „Грижа за деца с диабет и редки заболявания“.

ПРИЛОЖЕНИЕ 22

№	ОБЩИНСКИ ПРОГРАМИ ЗА ПРОМОЦИЯ, ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА ОБЩЕСТВЕННОТО ЗДРАВЕ - 2020 г.	ИЗПЪЛНИТЕЛИ	СУМА В ЛВ.	ОБХВАНАТИ ЛИЦА ДО:
1	"Аз успявам"	„МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И СПОРТНА МЕДИЦИНА 1 – ВАРНА“ ЕООД	20 000	200
2	"Добър естетичен вид и комфорт чрез профилактика и лечение на гръбначните изкривявания"	„МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И СПОРТНА МЕДИЦИНА 1 – ВАРНА“ ЕООД	20 000	300
3	„Хипотерапия на деца с увреждания и проблеми в развитието“	„МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЯ И СПОРТНА МЕДИЦИНА 1 – ВАРНА“ ЕООД	25 000	60
4	"Скрининг на заболявания на щитовидната жлеза"	СБАЛОЗ "МАРКО А. МАРКОВ" ЕООД – 9 000 лв.	36 000	300
		ДКЦ 1 "СВ. КЛЕМЕНТИНА" ЕООД - 9 000 лв.		300
		ДКЦ 3 ЕООД - 9 000 лв.		300
		ДКЦ 4 ЕООД- 9 000 лв.		300
5	"Профилактика на женското здраве"	СБАГАЛ "ПРОФ.Д-Р Д. СТАМАТОВ" ЕООД	20 000	400
6	"Скрининг на преканцерози на маточната шийка"	ДКЦ 2 "Св. Иван Рилски" Аспарухово ЕООД – 4 000 лв.	12 000	100
		СБАЛОЗ "МАРКО А. МАРКОВ" ЕООД - 4 000 лв.		100
		ДКЦ 3 ЕООД - 4 000 лв.		100
7	"Скрининг на очни заболявания"	СБОБАЛ ВАРНА ЕООД	30 000	600

8	"Профилактика за рака на гърдата"	ДКЦ 5 "СВ. ЕКАТЕРИНА"ЕООД	25 000	450
9	"Детско дентално здраве"	Дентален център 1 ЕООД	15 000	700
10	"Ранно откриване, превенция и профилактика на усложненията от диабета – диабетно стъпало"	ДКЦ 4 ЕООД	10 000	135
11	Профилактика на онкологични заболявания	СБАЛОЗ "МАРКО А. МАРКОВ" ЕООД	20 000	500
12	"Психосоциална подкрепа на лица, зависими от психоактивни вещества"	УМБАЛ „СВЕТА МАРИНА“ ЕАД	75 000	
Общо по § 43-02			308 000	4 845
13	"Зеленият двор на Варна"	МУ „ПРОФ. Д-Р. ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ ВАРНА, ФОЗ	25 000	x
Общо по § 61-02 (-)			25 000	x
14	"Грижа за деца с диабет и редки заболявания"	ВАРНЕНСКО ДРУЖЕСТВО ПО ДЕТСКА ЕНДОКРИНОЛОГИЯ	16 000	100
Общо по § 45-00			16 000	100
Всичко по програми			349 000	5 045

АНАСТАСИЯ ГЕОРГИЕВА

Директор на дирекция „Здравеопазване“